

Bruxelles, 14.7.2021
COM(2021) 393 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Regiunile frontaliere ale UE: laboratoare vii ale integrării europene

1. INTRODUCERE

În momentul în care Comisia Europeană a adoptat comunicarea intitulată „Stimularea creșterii economice și a coeziunii în regiunile frontaliere ale UE”¹ (Comunicarea din 2017), nimeni nu a știut că, trei ani mai târziu, urma să devenim pe deplin conștienți de existența frontierelor interne atunci când au fost închise multe puncte de trecere a frontierei și au fost luate măsuri fără precedent care ne-au limitat libertatea de circulație și au împiedicat viața în regiunile transfrontaliere.

Comunicarea din 2017 a subliniat că regiunile frontaliere joacă un rol vital în procesul integrării europene. Mulți reprezentanți ai regiunilor frontaliere consideră că regiunile lor sunt „laboratoare ale integrării europene”, întrucât sunt locuri de interacțiune transfrontalieră intensă, în care multe persoane desfășoară activități zilnice de ambele părți ale frontierei. Acestea sunt regiuni în care avantajele pieței unice și ale libertății de circulație sunt foarte vizibile și în care ideile și soluțiile noi pentru integrarea europeană sunt deseori testate pentru prima dată.

Comunicarea din 2017 a evidențiat și dificultățile persistente care afectează multe aspecte ale vieții din regiunile transfrontaliere: lipsa transportului public transfrontalier, dificultăți în ceea ce privește recunoașterea competențelor și a diplomelor, accesul limitat la serviciile publice din apropiere, absența frecventă a unor sisteme de guvernare transfrontalieră veritabile pentru gestionarea partajată a resurselor, a provocărilor și a oportunităților comune. În calea ambițiilor regiunilor transfrontaliere au stat adesea normele naționale divergente cauzate de diferențele legate de punerea în aplicare a cadrului juridic al UE, de exemplu a directivelor UE.

În 2020 și 2021, **pandemia de COVID-19** a demonstrat în mod evident cât de interdependente sunt statele membre și regiunile UE. Din nefericire, aceasta a arătat uneori și cât de fragile pot fi frontierele noastre interne și cât de repede putem pierde beneficiul unui spațiu deschis cu libertate de circulație, chiar dacă acest lucru are un caracter temporar. În multe state membre, unele dintre primele măsuri luate au fost reintroducerea controalelor la frontierele interne și interzicerea accesului pe teritoriile lor al vecinilor care, în condiții normale, traversează frontierele în mod frecvent din diverse motive. Impactul negativ al acestor măsuri a devenit rapid foarte vizibil în multe regiuni frontaliere². Acest lucru a paralizat serviciile, inclusiv unitățile medicale, întrucât lucrătorii transfrontalieri nu au putut ajunge la locurile lor de muncă. Impedimentele din calea liberei circulații a mărfurilor au perturbat aprovizionarea cu echipamentele medicale atât de necesare. Publicul a reacționat la aceste efecte negative: în cadrul consultării publice privind depășirea obstacolelor frontaliere³, desfășurată de Comisie în 2020, 65 % dintre respondenți au declarat că închiderea frontierelor le-a sporit percepția asupra frontierelor ca obstacol. Prin urmare, recent adoptata Strategie pentru un spațiu de libertate, securitate și justiție⁴ fără frontiere interne ține seama în mod corespunzător de experiențele și învățămintele desprinse în urma pandemiei de COVID-19. În plus, Comisia se află în primele stadii ale pregătirii unei modificări a Codului frontierelor Schengen, care ar trebui să abordeze deficiențele identificate în sistemul actual.

¹ Comunicare a Comisiei către Consiliu și Parlamentul European – „Stimularea creșterii economice și a coeziunii în regiunile frontaliere ale UE” – COM(2017) 534 final, 20.9.2017.

² A se vedea: „The effects of Covid-19 induced border closures on cross border regions” („Efectele închiderii frontierelor din cauza pandemiei de COVID-19 asupra regiunilor transfrontaliere”) - ISBN 978-92-76-28398-0 și 978-92-76-28400-0.

³ Consultare publică pe tema depășirii obstacolelor din regiunile frontaliere (2020), disponibilă la adresa:

https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/newsroom/consultations/border-2020/.

⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu „Strategie pentru realizarea unui spațiu Schengen pe deplin funcțional și rezilient” – COM(2021) 277 final, 2.6.2021.

Decenii de relații de bună vecinătate și de cooperare transfrontalieră constructivă au condus însă și la acte remarcabile de solidaritate. Statele membre mai puțin afectate de numărul extrem de mare de pacienți care au avut nevoie de terapie intensivă au oferit ajutor prin preluarea în unitățile lor a unor pacienți din țările învecinate care aveau mai multă nevoie de îngrijiri. De-a lungul unor frontiere, structurile transfrontaliere stabilite au coordonat răspunsul la situațiile de criză și s-au dovedit o sursă prețioasă de informații fiabile pentru persoanele care erau adeseori derutate din cauza modificărilor și a inconsecvenței normelor. De asemenea, am asistat periodic la demonstrații de empatie umană simplă în rândul comunităților învecinate.

Solidaritatea în regiunile transfrontaliere în contextul pandemiei de COVID-19⁵

Marea Regiune (LU-BE-FR-DE) a creat un grup operativ pentru pandemie pentru a coordona un răspuns la pandemie pe mai multe niveluri (de exemplu, monitorizarea disponibilității paturilor de terapie intensivă).

Orașele învecinate Görlitz (DE) și Zgorzelec (PL) au desfășurat exerciții comune de pregătire pentru situații de urgență (de exemplu, cu privire la măsurile care trebuie luate în contextul izbucnirii unei epidemii de rujeolă în masă) și au utilizat această experiență pentru a crea un sistem de schimb transfrontalier de informații în timpul pandemiei de COVID-19.

Gruparea europeană de cooperare teritorială Bánát Triplex Confinium (BTC GECT) reunește autorități locale situate în regiunea frontalieră trilaterală Ungaria-România-Serbia. GECT s-a reunit pentru a furniza măști de față și dezinfectanți pentru mâini necesare în regim de urgență din Ungaria către cele 37 de autorități române implicate în GECT.

La frontiera Austria-Italia, regiunea Tirolul de Sud a trimis echipamente de protecție provinciilor autonome Bolzano și Trentino; spitalele din orașele din Tirol Innsbruck, Hall și Linz au asigurat îngrijirea pacienților italieni care au avut nevoie de terapie intensivă.

Comisia Europeană a reacționat rapid în limitele mandatului său juridic, prin deschiderea rapidă a unor „coridoare verzi” pentru tranzitul bunurilor esențiale și prin adoptarea a două seturi de orientări privind libera circulație a lucrătorilor⁶ și asistența de urgență în cadrul asistenței medicale transfrontaliere⁷.

În plus, pe baza unei propuneri a Comisiei, Recomandarea (UE) 2020/1475 a Consiliului⁸ și Recomandarea (UE) 2021/119⁹ de modificare a acesteia au adoptat o abordare coordonată a restricționării liberei circulații ca răspuns la pandemia de COVID-19. Modificarea prevede dispoziții speciale pentru rezidenții zonelor de frontieră care trec frontiera frecvent pentru a lucra, a merge la școală, a solicita asistență medicală sau pentru a-și îngriji familia. Aceștia nu ar trebui să fie obligați să intre în carantină la trecerea frontierelor în scopuri esențiale. În plus, în cazul în care în aceste regiuni se introduce o cerință de testare legată de călătoriile transfrontaliere, frecvența testării ar trebui să fie proporțională. În cazul în care situația epidemiologică de o parte și de alta a frontierei este comparabilă, nu ar trebui impusă nicio cerință de testare legată de călătorii.

⁵ <https://cor.europa.eu/ro/engage/Pages/covid19-stories.aspx#cooperation>.

⁶ Comunicarea Comisiei „Orientări privind exercitarea liberei circulații a lucrătorilor pe perioada epidemiei de COVID-19” – JO C 102I, 30.3.2020, p. 12.

⁷ Orientări privind Asistența de urgență acordată de UE în cadrul Cooperării transfrontaliere în materie de asistență medicală acordată în contextul crizei determinate de COVID-19 – COM(2020) 2153 final, 3.4.2020.

⁸ Recomandarea (UE) 2020/1475 a Consiliului din 13 octombrie 2020 privind o abordare coordonată a restricționării liberei circulații ca răspuns la pandemia de COVID-19 (JO L 337, 14.10.2020, p. 3).

⁹ Recomandarea (UE) 2021/119 a Consiliului din 1 februarie 2021 de modificare a Recomandării (UE) 2020/1475 privind o abordare coordonată a restricționării liberei circulații ca răspuns la pandemia de COVID-19 (JO L 36I, 2.2.2021, p. 1).

Cu toate acestea, criza a demonstrat că gradul de reziliență a zonelor de frontieră depinde în mare măsură de structura instituțională și de nivelul de pregătire, care este adesea conceput și decis la nivel național. Acest lucru ar merita o reflecție mai aprofundată.

Prin urmare, prezentul raport este structurat în jurul a două secțiuni. În primul rând, raportul analizează progresele înregistrate în punerea în aplicare a acțiunilor anunțate în planul de acțiune al comunicării din 2017. În al doilea rând, pe baza activităților de analiză și a consultărilor cu părțile interesate, precum și pe baza învățămintelor desprinse în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, raportul revine asupra planului de acțiune din 2017 pentru a-i spori eficacitatea și a-l adapta la noile realități. Nu sunt propuse acțiuni noi, dar Comisia Europeană analizează modul în care pot fi utilizate inițiativele și programele din cadrul financiar multianual 2021-2027 pentru a se stimula redresarea zonelor de frontieră, ale căror economii au fost în mod deosebit grav afectate de criză. Raportul ia în considerare inclusiv frontierele externe ale UE cu vecinii cu care s-a convenit un parcurs de aderare la Uniunea Europeană.

2. PUNEREA ÎN APLICARE A PLANULUI DE ACȚIUNE – REALIZĂRI MAJORE

Activitatea de punere în aplicare a planului de acțiune 2017 care conține 10 puncte, coordonată de Punctul de contact frontalier, este în desfășurare de ceva mai mult de trei ani. O evaluare detaliată a fiecărei acțiuni este prezentată în tabelul de la sfârșitul prezentului raport. Consultarea publică din 2020, desfășurată pentru a înțelege impactul acestor acțiuni și situația actuală din regiunile transfrontaliere, a adunat 453 de răspunsuri, care au contribuit la prezentul raport.

Sunt de o importanță deosebită mai multe rezultate și, prin urmare, acestea sunt evidențiate separat mai jos. Rezultatele au fost semnificative în mai multe privințe: unele dintre ele au contribuit la o mai bună înțelegere a dificultăților persistente întâmpinate de persoanele care locuiesc în regiuni frontaliere; altele au creat un nou impuls pentru elaborarea unor inițiative comune la nivel transfrontalier. La modul general, aceste răspunsuri au avut o contribuție pozitivă la raport.

1. Un set de instrumente îmbunătățit pentru interacțiunea transfrontalieră

În 2018, Comisia a adoptat propunerea legislativă privind „mecanismul transfrontalier european” (MTFE), pentru a oferi un instrument juridic pentru soluții practice de depășire a obstacolelor transfrontaliere de natură juridică sau administrativă¹⁰. În 2019, pentru a deschide calea în procesul de depășire a acestor obstacole, Comisia a lansat o inițiativă privind „b-solutions”¹¹, o inițiativă inovatoare care oferă sprijin juridic autorităților publice din regiunile frontaliere pentru ca acestea să identifice cauzele profunde ale obstacolelor de natură juridică sau administrativă care le afectează interacțiunile transfrontaliere și pentru a explora o posibilă (posibile) soluție (soluții). Procesul a fost o reușită, soluționând 90 de cazuri de obstacole frontaliere. Cazurile au vizat 27 de regiuni transfrontaliere din 21 de state membre și au abordat în special obstacole legate de ocuparea forței de muncă, de transportul public, de asistența medicală și de cooperarea instituțională.

Principalele învățăminte desprinse din inițiativa privind „b-solutions” arată că:

- 1) soluțiile trebuie să fie adaptate fiecărui context specific, deși experiența în gestionarea unor obstacole similare în alte regiuni frontaliere poate fi adesea utilă;
- 2) soluțiile de punere în aplicare sunt, de regulă, un proces complex și îndelungat, posibil doar cu implicarea și angajamentul politic al autorităților de decizie pe mai multe niveluri;

¹⁰ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier – COM(2018) 373 final, 29.5.2018.

¹¹ <https://www.b-solutionsproject.com/>.

- 3) o serie de instrumente pot fi utilizate pentru a identifica soluții; unele pot fi europene, altele pot fi deja disponibile la nivel național. Aceste soluții, însă, necesită adesea modificări ale cadrului juridic.

În general, succesul inițiativei privind „b-solutions” se datorează și faptului că aceasta pregătește terenul pentru ca acordurile pe termen mai lung dintre statele membre și regiuni să elimine definitiv obstacolele, astfel cum se arată în caseta de mai jos. Aceste proiecte-pilot demonstrează, de asemenea, potențialul MTFE. În 13 dintre primele 43 de cazuri care au făcut obiectul inițiativei privind „b-solutions” (30 %), participanții și experții și-au exprimat în mod clar opinia că un instrument juridic al UE precum MTFE ar fi contribuit la soluționarea obstacolelor recurente la frontieră, dacă ar fi fost disponibil¹². MTFE este încă în curs de dezbateră în cadrul Consiliului, după ce Parlamentul European și-a stabilit poziția în general pozitivă¹³ în 2019. Comisia este în continuare convinsă de beneficiile pozitive pe care le-ar aduce propunerea.

Bună practică: servicii medicale de urgență de-a lungul frontierei franco-spaniole

În pofida existenței primului spital binațional european în Cerdanya, medicii au fost până de curând împiedicați să răspundă urgențelor medicale de cealaltă parte a frontierei din cauza lipsei recunoașterii reciproce automate a statutului lor de medic. Un proiect din cadrul inițiativei privind „b-solutions” a identificat modalitatea de a depăși această barieră administrativă în 2019. În 2020, organismele locale responsabile au pus în aplicare soluția. În urma summitului franco-spaniol din 15 martie 2021, există în prezent un nou angajament politic de a dezvolta în continuare un cadru comun pentru asistența medicală transfrontalieră în regiunea transfrontalieră.

2. Evoluții în domeniul asistenței medicale transfrontaliere

În cursul ultimilor ani, sectorul asistenței medicale a făcut obiectul unei atenții sporite. Prin urmare, în prezent există o mai bună înțelegere a serviciilor medicale transfrontaliere, a valorii lor adăugate (de exemplu, prin facilitarea accesului la servicii medicale transfrontaliere în apropierea pacienților) și a problemelor recurente cu care se confruntă aceștia (deseori legate de rambursarea costurilor tratamentelor). Evoluțiile politicilor și sprijinul financiar, inclusiv în cadrul programelor Interreg pentru cooperare transfrontalieră finanțate din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), conlucrează pentru a facilita dezvoltarea serviciilor medicale transfrontaliere care pot salva adesea vieți (de exemplu, oferind populației transfrontaliere un acces mult mai rapid la asistență medicală specializată sau la servicii de urgență).

Bună practică: proiectul HealthAcross

După ani de pregătire și de colaborare între Austria și Cehia, în orașul austriac Gmünd, în orașul austriac Gmünd a fost deschis un centru medical comun complet nou, unde pacienții cehi pot beneficia deopotrivă de tratament spitalicesc și ambulatoriu.

3. Noi legături transfrontaliere de transport public

Pe lângă obstacolele juridice, una dintre cele mai dificile provocări cu care se confruntă persoanele care locuiesc în regiunile frontaliere este accesul limitat al transportului public la zonele aflate de cealaltă parte a frontierei. Prea multe servicii se opresc încă la frontieră și prea multe obstacole administrative afectează sistemele comune de transport public. După efectuarea unei cartografieri cuprinzătoare a legăturilor care lipsesc din sectorul feroviar și a unei serii de proiecte concrete finanțate din bugetul UE, această problemă este abordată în prezent în mai

¹² Un compendiu cu mai multe informații despre experiență este publicat cu ISBN 978-92-76-13300-1 și 978-92-76-13302-5.

¹³ Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 14 februarie 2019 referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier [COM(2018) 373 – C8- 0228/2018 – 2018/0198(COD)].

multe regiuni transfrontaliere. În unele regiuni frontaliere au fost create parteneriate pentru a dezvolta servicii comune, inclusiv integrarea graficelor de circulație și emiterea biletelor. Mai sunt multe de făcut, dar s-au înregistrat progrese semnificative.

Bună practică: material rulant transfrontalier nou

De-a lungul frontierei franco-germane, programul Interreg finanțează dezvoltarea unui prototip de tren transfrontalier – Coradia polyvalent – care va funcționa pe ambele rețele feroviare regionale. Un număr de 30 de astfel de trenuri urmează să opereze la nivel transfrontalier până în 2024.

4. Un cadru clar de sprijin financiar

Noul Regulament Interreg pentru sprijinirea programelor de cooperare transfrontalieră pentru perioada 2021-2027 a intrat în vigoare la 1 iulie 2021¹⁴. Acesta include un nou obiectiv specific Interreg privind *o mai bună guvernare în materie de cooperare*, care sporește potențialul programelor de cooperare transfrontalieră Interreg (atât de-a lungul frontierelor interne, cât și de-a lungul celor externe) de a elimina în mod activ obstacolele frontaliere din regiunile respective. În plus, Comisia Europeană a partajat cu viitoarele autorități responsabile de programe documentele de orientare privind frontierele, elaborate pentru a ghida statele membre, regiunile și țările partenere prin procesul de programare, în principal pe baza cunoștințelor dobândite prin punerea în aplicare a planului de acțiune din 2017. În paralel, noul regulament privind FEDR¹⁵ încurajează cu fermitate statele membre și regiunile să utilizeze propriile programe naționale și regionale din cadrul FEDR pentru a investi în inițiative și proiecte de infrastructură transfrontaliere. Utilizarea sinergiilor cu investițiile în regiunile învecinate ar fi un pas important pentru creșterea eficacității politicii de coeziune în regiunile frontaliere.

3. EVOLUȚII VIITOARE

Regiunile transfrontaliere au nevoie de soluții și de politici adaptate care să le permită să-și valorifice la maximum potențialul, să elimine barierele existente și să stimuleze redresarea economică și reziliența acestora. Aceasta a fost și opinia exprimată de europeni în cadrul consultării publice din 2020. O proporție de 79 %¹⁶ dintre respondenți au declarat că „acțiunea europeană în favoarea regiunilor frontaliere este importantă deoarece contribuie la consolidarea încrederii în rândul persoanelor și al organizațiilor și deoarece subliniază faptul că, adesea, cadrele juridice naționale nu iau în considerare teritoriile transfrontaliere”. În plus, 42 % au fost de acord că acțiunile întreprinse de Comisia Europeană în ultimii cinci ani au stimulat regiunile transfrontaliere la un nivel fără precedent și ar trebui să continue să facă acest lucru. În fine, 65 % dintre respondenți nu au fost de acord că acțiunea Comisiei ar trebui să se limiteze la furnizarea de finanțare în cadrul Interreg.

Pe baza învățămintelor desprinse începând cu 2017, inclusiv a celor desprinse din criza provocată de pandemia de COVID-19, în special a necesității unei cooperări instituționale transfrontaliere intensificate și mai aprofundate, precum și a provocărilor urgente cu care se confruntă Europa și întreaga lume în ceea ce privește schimbările climatice, Comisia propune reorientarea acțiunilor în jurul a **patru subiecte**:

- i. **Reziliența printr-o cooperare instituțională mai aprofundată**
- ii. **Servicii publice transfrontaliere mai numeroase și mai bune**

¹⁴ Regulamentul (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru obiectivul Cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă (JO L 231, 30.6.2021, p. 94).

¹⁵ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60).

¹⁶ Suma răspunsurilor „sunt total de acord” este de 57,4 % și „sunt de acord” este de 21,4 %.

iii. **Piețe dinamice ale forței de muncă transfrontaliere**

iv. **Regiuni frontaliere pentru Pactul verde european**

Acțiunile întreprinse în aceste grupe trebuie să permită regiunilor frontaliere să testeze soluții inovatoare în context transfrontalier, permițând acestor regiuni să acționeze în continuare ca locuri de maxim interes și laboratoare ale integrării europene. Teritoriile transfrontaliere fac ca atât beneficiile, cât și deficiențele integrării europene să fie vizibile și reale pentru publicul larg. Prin urmare, Comisia și statele membre trebuie să colaboreze cu aceste regiuni în vederea elaborării în comun a unor abordări inovatoare pentru a aprofunda integrarea acestora și a intensifica schimburile transfrontaliere. Ulterior, abordările și soluțiile pentru intensificarea gradului de integrare europeană elaborate și testate în regiunile transfrontaliere ar putea fi utilizate pe scară mai largă și în alte regiuni.

Pot fi implementate acțiuni inovatoare de dezvoltare a regiunilor transfrontaliere atunci când, în diferite domenii de activitate, instituțiile publice și alte organizații analizează regiunea transfrontalieră ca întreg, nu ca suma a două părți separate. Acest lucru poate fi realizat prin utilizarea unei noi politici și a unor instrumente financiare pentru perioada 2021-2027. În prezent, sunt implementate soluții inovatoare în mai multe domenii de politică, de exemplu:

- Centrele europene de inovare digitală (EDIH), precum și o politică consolidată în materie de interoperabilitate, finanțată prin programul Europa digitală¹⁷, pot stimula o cooperare sporită între țările învecinate și pot oferi sprijin pentru inovarea digitală a serviciilor publice și a întreprinderilor din regiunile transfrontaliere.
- Procesele administrative coordonate pentru achizițiile publice pot stimula legăturile dintre întreprinderi la nivel transfrontalier. Proiectele transfrontaliere privind „Administrația publică conectată” din cadrul inițiativei emblematice „Modernizare” a Mecanismului de redresare și reziliență ar putea aprofunda cooperarea dintre administrațiile din regiunile învecinate. Directivele din 2014 privind achizițiile publice¹⁸ au instituit dispoziții specifice privind achizițiile publice comune ocazionale și achizițiile publice care implică autorități contractante din diferite state membre, în special de către entități juridice comune, inclusiv grupări europene de cooperare teritorială.
- Strategia pentru IMM-uri¹⁹ oferă un cadru pentru regiunile frontaliere în vederea explorării unor soluții pentru rezolvarea problemelor transfrontaliere cu care se confruntă IMM-urile.
- Mecanismul pentru interconectarea Europei²⁰ pentru rețeaua TEN-T include măsuri specifice privind conexiunile transfrontaliere cu scopul de a integra rețelele de transport de ambele părți ale frontierelor și infrastructurile și serviciile digitale²¹.
- Accentul plasat pe sustenabilitate și pe impactul pandemiei modelează o nouă generație de consumatori, care caută oportunități de a merge în vacanțe în zone cu emisii scăzute de dioxid de carbon sau fără plastic. Aceasta oferă noi posibilități de cooperare transfrontalieră în ceea ce privește turismul comun și rețelele locale de destinații turistice inteligente și sustenabile.

Comisia va sprijini regiunile transfrontaliere în procesul de inovare atunci când planifică evoluțiile viitoare, creând premisele necesare pentru ca respectivele comunități frontaliere nu doar să rămână acolo unde sunt, ci și să prospere prin valorificarea la maximum a potențialului regiunilor lor de origine.

¹⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>.

¹⁸ Directiva 2014/24/UE (articolele 38 și 39) și Directiva 2014/25/UE (articolele 39 și 57).

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52020DC0103>.

²⁰ <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>.

²¹ <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/CEF+Digital+Home>.

Tinerii joacă, de asemenea, un rol important în stimularea regiunilor frontaliere. Interesul lor viu pentru cooperarea transfrontalieră este demonstrat de gradul ridicat de utilizare a programului de voluntariat Interreg²² instituit la crearea Serviciului european de voluntariat. Din 2019, peste 500 de tineri s-au oferit voluntari în cadrul programelor și proiectelor Interreg. Unii au fost și coautori ai Manifestului tineretului pentru cooperare²³.

Cea mai mare parte a aspectelor prezentate în cele patru grupe de mai jos pot fi sprijinite financiar de-a lungul tuturor frontierelor interne și externe ale UE prin noile programe Interreg pentru cooperare transfrontalieră, IPA pentru cooperare transfrontalieră și Interreg Next. În special, noul obiectiv „O mai bună guvernanta în materie de cooperare” introdus în Regulamentul Interreg a fost conceput special în acest scop. Dintre cele 65 de programe de cooperare transfrontalieră care urmează să fie puse în aplicare în perioada 2021-2027 de-a lungul frontierelor interne și externe ale UE, cel puțin 50 vor utiliza acest obiectiv pentru a consolida guvernanta transfrontalieră. De exemplu, programele ar putea avea în vedere crearea de fonduri pentru proiecte mici cu scopul de a înlătura obstacolele sau de a investi în elaborarea în comun a strategiilor de dezvoltare sau a unor mecanisme comune de amenajare a teritoriului. Sprijinul financiar ar putea fi dedicat, de asemenea, analizării nevoii de servicii publice comune sau de investiții în elaborarea unor statistici transfrontaliere solide, astfel cum a recomandat recent Curtea de Conturi Europeană²⁴.

3.1. Reziliența printr-o cooperare instituțională mai aprofundată

Orice acțiune întreprinsă pentru a sprijini regiunile transfrontaliere trebuie să se bazeze pe mecanisme de guvernanta solide pentru a asigura sustenabilitatea și durabilitatea acțiunii și pentru a se asigura că aceasta nu depinde doar de bunăvoința individuală. Există multe posibilități de a dezvolta în continuare gestionarea în comun a regiunilor noastre transfrontaliere, de la organizarea de consultări publice comune privind investițiile viitoare până la luarea în considerare a planificării comune a amenajării teritoriului și a serviciilor publice comune bazate pe proximitate. În cadrul consultării publice din 2020, 56 % dintre respondenți au indicat că principalele obstacole legate de procesele legislative sunt legate de cooperarea instituțională.

Instrumentele de cooperare ale UE sunt deja disponibile, în special sub forma **grupărilor europene de cooperare teritorială** (GECT), care oferă un cadru juridic stabil pentru inițiativele și investițiile comune. Cele 80 de GECT existente acoperă o gamă largă de activități, inclusiv gestionarea serviciilor publice. Cu toate acestea, pentru a accelera cooperarea transfrontalieră, este necesară o colaborare mai strânsă cu autoritățile naționale responsabile cu punerea în aplicare. Împreună cu platforma GECT²⁵ găzduită de Comitetul Regiunilor, Comisia va depune eforturi pentru a promova utilizarea acestora în întreaga UE. Alte forme de cooperare sprijinite de bugetul UE, cum ar fi alianțele universităților europene²⁶ în cadrul programului Erasmus+ sau EDIH, pot utiliza instrumentul juridic oferit de GECT pentru a sprijini cooperarea transfrontalieră, extinzându-și astfel impactul dincolo de politica de coeziune.

Mecanismul transfrontalier european (MTFE) propus de Comisie în 2018 oferă, de asemenea, modalități de deblocare a potențialului regiunilor transfrontaliere prin instituirea unui cadru juridic menit să soluționeze obstacolele frontaliere. În cazul în care cooperarea instituită oferă

²² <https://www.interregyouth.com/>

²³ https://europa.eu/youth/get-involved/democratic%20participation/manifesto-youth-youth-shape-european-territorial-cooperation_ro

²⁴ <https://www.eca.europa.eu/ro/Pages/DocItem.aspx?did=58917>

²⁵ <https://portal.cor.europa.eu/egtc/Platform/Pages/welcome.aspx>

²⁶ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/european-universities-initiative_ro

deja acest cadru, MTFE reprezintă o opțiune suplimentară. În cazul în care nu există niciun mecanism instituționalizat de soluționare a obstacolelor, MTFE oferă o soluție standard.

La nivelul statelor membre, acordurile oficiale existente facilitează cooperarea prin asigurarea unui cadru juridic comun convenit în care să funcționeze. Grupările regionale, cum ar fi Uniunea Benelux sau Consiliul nordic al miniștrilor, au un rol esențial de jucat în asigurarea unui cadru coerent de interacțiune. Acordurile bilaterale precum Tratatul de la Aachen dintre Franța și Germania sau Comisia interguvernamentală estono-letonă au obiective similare. S-ar putea obține mai multe rezultate, de exemplu prin explorarea posibilităților de a efectua în comun testări ale compatibilității în context frontalier atunci când se elaborează noi acte legislative sau se transpun directive europene. Instrumentul de evaluare a impactului teritorial utilizat în prezent de Comisie prin intermediul setului său de instrumente pentru o mai bună legiferare oferă o bază utilă în acest sens. În contactele bilaterale, statele membre ar trebui, de asemenea, să ia în considerare modalități de facilitare a interacțiunii transfrontaliere, în special permițând derogarea de la normele naționale sau consolidând recunoașterea reciprocă pe baza cunoștințelor, a standardelor și a încrederii reciproce.

Comisia este pregătită să sprijine dezvoltarea unor sisteme de guvernare mai puternice pentru regiunile transfrontaliere. Acest lucru poate fi realizat în mai multe moduri, unele dintre acestea fiind enumerate în caseta de mai jos. Statele membre și regiunile sunt încurajate să participe la acest proces, în special prin utilizarea următoarei generații de programe CTF Interreg pentru a investi în sisteme de cooperare sustenabile, adaptate la circumstanțele lor specifice.

Acțiuni:

- Comisia va extinde inițiativa privind „**b-solutions**” introdusă în 2019 pentru a acoperi perioada 2021-2027 și pentru a include regiunile frontaliere aflate în faza de preaderare. Rezultatele vor fi comunicate pe platforma online *Border Focal Point Network* (rețeaua punctelor de contact frontaliere)²⁷, precum și pe alte canale.
- Pentru a spori gradul de cunoaștere cu privire la **valoarea adăugată a cooperării transfrontaliere**, Comisia va elabora o metodă de autoevaluare pentru a analiza atât intensitatea cooperării transfrontaliere, cât și contribuția acesteia la integrarea europeană în zonele de frontieră.
- Comisia va continua să sprijine activitatea **institutenilor de statistică** în ceea ce privește producerea și analizarea datelor transfrontaliere pentru elaborarea de politici bazate pe date concrete: un proiect-pilot actual urmărește să definească orașele și zonele urbane funcționale transfrontaliere cu scopul de a colecta date cu privire la acestea pe termen mediu. Acesta va continua să sprijine activitatea desfășurată de Rețeaua europeană de monitorizare transfrontalieră²⁸.

3.2. Servicii publice transfrontaliere mai numeroase și mai bune

Persoanele care locuiesc în regiunile frontaliere se află adesea la distanță de serviciile din interiorul frontierelor lor naționale și sunt insuficient conectate din punct de vedere digital, dar se află aproape de serviciile de proximitate de cealaltă parte a frontierei. Unele regiuni frontaliere au deja o tradiție îndelungată de partajare a serviciilor publice sau chiar de punere în comun a resurselor pentru a oferi servicii de proximitate tuturor rezidenților care locuiesc de ambele părți ale unei frontiere naționale. În cadrul consultării publice din 2020, respondenții au identificat dificultățile în ceea ce privește accesul la un transport public fiabil ca fiind principalul obstacol în

²⁷ <https://futurium.ec.europa.eu/ro/border-focal-point-network/b-solutions>.

²⁸ <https://www.bbsr.bund.de/BBSR/EN/research/specialist-articles/spatial-development/eu-council-presidency/network-crossborderdata/main.html>.

calea utilizării serviciilor publice transfrontaliere, urmat îndeaproape de lipsa serviciilor digitale comune.

Pandemia de COVID-19 a făcut vizibile două aspecte ale serviciilor publice transfrontaliere din sectorul sănătății²⁹. Pe de o parte, introducerea bruscă a restricțiilor privind circulația transfrontalieră a împiedicat accesul la unitățile medicale al pacienților, dar și al personalului medical. În mod paradoxal, aceste restricții au făcut ca importanța fluxurilor transfrontaliere zilnice să devină foarte vizibilă. Pe de altă parte, nevoia acută de servicii medicale a favorizat manifestări de solidaritate transfrontalieră și a demonstrat că reziliența regiunilor frontaliere la crize depinde de colaborarea dintre acestea dincolo de frontierele naționale.

Concluzii similare au fost obținute în ceea ce privește accesul la educație, cultură și servicii recreative, fără a uita necesitatea de a permite accesul fizic la servicii prin intermediul sistemelor de transport cu emisii scăzute de dioxid de carbon, cum ar fi trenurile, tramvaiurile și autobuzele. De exemplu, strategia UE pentru integrarea sistemului energetic³⁰ identifică lipsa persistentă a interoperabilității transfrontaliere a serviciilor de încărcare a vehiculelor electrice, ceea ce împiedică dezvoltarea unor servicii de transport mai ecologice la nivel transfrontalier.

Un studiu recent³¹ finanțat prin Rețeaua europeană de observare a dezvoltării și coeziunii teritoriale din cadrul programului Interreg a colectat informații despre 580 de servicii publice transfrontaliere de-a lungul frontierelor interne ale UE. În prezent, cea mai mare parte a acestor servicii publice transfrontaliere se ocupă de protecția mediului, de protecția civilă, de gestionarea dezastrelor și de transport. Tendințele viitoare arată că se preconizează că vor fi disponibile noi servicii publice transfrontaliere, în special în domeniul amenajării teritoriului, al dezvoltării economice, al turismului și al culturii. Multe regiuni explorează posibilitățile de a presta servicii publice transfrontaliere în domeniul asistenței medicale și al pieței forței de muncă. Pandemia a adus, de asemenea, în prim-plan importanța digitalizării. Sprijinirea regiunilor frontaliere înseamnă asigurarea faptului că serviciile publice digitale sunt în mod automat interoperabile și transfrontaliere, în conformitate cu viziunea și principiile stabilite în Cadrul european de interoperabilitate și în Planul de acțiune al UE privind guvernarea electronică³².

Comitetul Regiunilor (într-un aviz emis în 2020³³) și Parlamentul European [ca parte din proiectul-pilot „Inițiativa integrată privind un răspuns transfrontalier în situații de criză (CB-CRII)”³⁴] au subliniat necesitatea de a furniza un cadru mai solid și mai stabil pentru serviciile publice transfrontaliere. Comisia Europeană împărtășește pe deplin acest obiectiv și propune acțiuni specifice în domeniu.

²⁹ A se vedea: „The effects of Covid-19 induced border closures on cross border regions” („Efectele închiderii frontierelor din cauza pandemiei de COVID-19 asupra regiunilor transfrontaliere”) - ISBN 978-92-76-28397-3 și ISBN 978-92-76-28399-7.

³⁰ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Consolidarea unei economii neutre climatic: o strategie a UE pentru integrarea sistemului energetic” – COM(2020) 299 final, 8.7.2020.

³¹ www.espon.eu/cps.

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-egovernment-action-plan-2016-2020>.

³³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ:C:2021:106:TOC>.

³⁴ <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/214920/budg2021-doc6-tab-en.pdf>.

Acțiuni:

- Comisia va sprijini reziliența regiunilor transfrontaliere, în special prin **dezvoltarea unor servicii publice transfrontaliere puternice**, inclusiv prin digitalizare și interoperabilitate. Două studii în curs (unul privind serviciile publice și celălalt privind transportul public) vor constitui baza pentru schimbul de bune practici și soluții la problemele recurente. Regiunile transfrontaliere vor putea avea acces la informații cuprinzătoare prin intermediul unei **platforme** care urmează să fie creată în cadrul proiectului-pilot CB-CRII al Parlamentului European menționat anterior.
- Comisia va accelera măsurile deja întreprinse în domeniul asistenței medicale transfrontaliere:
 1. **evaluarea directivei privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere** pentru a evalua cât de eficient și-a atins obiectivul de a facilita accesul public la asistență medicală transfrontalieră sigură și de înaltă calitate în altă țară din UE (analizând în special barierele juridice și administrative rămase);
 2. oportunitățile de finanțare ale **programului EU4Health** pentru cooperarea transnațională în ceea ce privește transferul de cunoștințe și de bune practici;
 3. **Crearea planificată a spațiului european al datelor privind sănătatea** pentru o mai bună elaborare a politicilor în domeniul sănătății, pentru a sprijini activitățile de reglementare bazate pe date concrete și o mai bună cercetare și inovare în domeniul sănătății, inclusiv accesul comun la servicii de asistență medicală transfrontalieră³⁵.

3.3. Piețe dinamice ale forței de muncă transfrontaliere

Multe regiuni frontaliere se caracterizează prin asimetrii socioeconomice de ambele părți ale frontierei naționale. Crearea unor veritabile piețe transfrontaliere ale forței de muncă prezintă numeroase avantaje atât pentru întreprinderi, cât și pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă: angajatorii au acces la o rezervă mai mare de aptitudini și competențe, iar persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă pot avea acces la mai multe locuri de muncă vacante. În plus, IMM-urile care doresc să testeze piețele învecinate vor avea acces direct la persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă cu competențe lingvistice potențial diferite. Prin urmare, prin naveta transfrontalieră se pot evita costurile sociale ale migrației, care, în caz contrar, ar putea duce la exodul unei forțe de muncă bine calificate din regiunile frontaliere.

Pentru ca acest lucru să fie însă un succes, regiunile transfrontaliere ar trebui să fie considerate un teritoriu „unic” în ceea ce privește educația și formarea, competențele și aptitudinile, ocuparea forței de muncă și accesul la securitatea socială. Nu se întâmplă încă acest lucru: în cadrul consultării publice din 2020, respondenții au indicat diferențele lingvistice și dificultățile legate de recunoașterea diplomelor, a competențelor și a calificărilor drept principalele dificultăți întâmpinate în ceea ce privește educația, formarea și ocuparea forței de muncă în regiunile transfrontaliere.

În plus, în prezent, promovarea formării și a căutării unui loc de muncă la nivel transfrontalier este rareori realizată în mod sistematic, ceea ce face dificilă valorificarea la maximum a potențialului cererii și al ofertei disponibile în întreaga regiune transfrontalieră. Printre exemplele de dificultăți se numără³⁶:

³⁵ Urmează să fie finanțată prin diferite programe de la nivelul UE și de la nivel național, cum ar fi programul EU4Health, programul Europa digitală, programul Orizont Europa, Fondul european de dezvoltare regională, InvestEU și Mecanismul de redresare și reziliență.

³⁶ Astfel cum a fost documentat de inițiativa privind „b-solutions”. A se vedea: “b-solutions: Solving Border Obstacles - A compendium of 43 cases” (Inițiativa privind „b-solutions”: Soluționarea obstacolelor frontaliere – un compendiu de 43 de cazuri) (ISBN 978-92-76-1300-1), p. 26-31.

- Obstacolele legate de recunoașterea calificărilor, în pofida existenței unor instrumente de transparență precum Cadrul european al calificărilor și a unor instrumente juridice, cum ar fi Directiva privind calificările profesionale, inclusiv lipsa de informații sau de cunoștințe privind procedurile administrative relevante.
- Dificultățile legate de identificarea locurilor de muncă disponibile sau de contactarea potențialilor angajați din cauza lipsei de integrare pe piața muncii și a coordonării între serviciile de ocupare a forței de muncă. Foarte adesea, locurile de muncă vacante disponibile de ambele părți ale unei frontiere nu sunt publicate în mod coordonat. Lipsa interoperabilității sistemelor digitale reprezintă, de asemenea, un obstacol.
- Complexitatea impozitelor naționale și a accesului la regimurile de securitate socială, precum și a legislației aplicabile poate contribui la probleme specifice navetiștilor.
- Obstacolele legate de practicile de telemuncă pentru navetiștii transfrontalieri rezultate din complexitatea stabilirii legislației aplicabile și din lipsa unei conexiuni rapide și fiabile la internet în zonele frontaliere rurale.

Aceste dificultăți sunt întâmpinate de navetiștii transfrontalieri, în pofida măsurilor semnificative luate. De exemplu, în contextul intensificării telemuncii, Comisia administrativă pentru coordonarea sistemelor de securitate socială³⁷ a oferit orientări pentru a se identifica soluții pragmatice care să permită ca afilierea lucrătorilor la sistemul de securitate socială să rămână în țara locului de muncă „obișnuit” (și anume, de obicei, unde își are sediul întreprinderea).

Naveta peste frontieră și întoarcerea acasă în fiecare zi ar trebui să fie la fel de simplă ca naveta dinspre suburbiile unui oraș mare. Există o nevoie clară ca navetiștii transfrontalieri să aibă, în practică, aceleași drepturi ca și cei care nu trec zilnic frontiera pentru a munci. Cadrele juridice naționale și regionale ar trebui examinate și revizuite ori de câte ori există dovezi că acestea îi plasează pe navetiștii transfrontalieri într-o poziție mai vulnerabilă decât a altor lucrători. Procedurile administrative pentru navetiștii transfrontalieri ar trebui să fie echivalente cu cele aplicabile în contextul național, pentru a se preîntâmpina situațiile incoerente sau inutile de complexe. Statele membre ar trebui să aibă în vedere adoptarea unor politici și acorduri fiscale care să nu penalizeze nicio regiune, de exemplu astfel cum a sugerat Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei³⁸.

Autoritatea Europeană a Muncii (ELA) facilitează accesul persoanelor fizice și al angajatorilor la informații privind serviciile de mobilitate a forței de muncă. Aceasta va consolida cooperarea și va avea un rol de mediator între autoritățile naționale în ceea ce privește aspectele legate de dreptul muncii și de securitatea socială. Piețele forței de muncă ar trebui să dobândească o perspectivă mai europeană. Comisia va analiza în mod mai sistematic aspectele transfrontaliere, de exemplu în ceea ce privește dezvoltarea structurată și susținută a statisticilor privind naveta transfrontalieră.

Același lucru este valabil și pentru educație, formare și competențe. Aceasta înseamnă că oamenii pot avea acces la o școală sau la o grădiniță în țara în care locuiesc, dar se pot confrunta cu proceduri administrative sau obstacole juridice dacă doresc să aibă acces la aceste servicii acolo unde lucrează. Același lucru este valabil și în ceea ce privește accesul la stagii sau la oportunități de formare profesională. În învățământul superior, alianțele universităților europene cu parteneri din regiunile frontaliere învecinate pot juca un rol important în promovarea multilingvismului.

Persoanelor care locuiesc în regiuni transfrontaliere ar trebui să li se acorde acces la educație și formare de ambele părți ale frontierei. În regiunile slab populate sau în cele afectate de depopulare, explorarea oportunității unei oferte coordonate de educație și formare poate contribui la menținerea unor astfel de servicii acolo unde sunt expuse riscurilor. Partajarea resurselor

³⁷ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=ro>.

³⁸ <https://rm.coe.int/09000016809f79d2>.

educaționale între regiunile frontaliere contribuie, de asemenea, la bilingvism, la încredere reciprocă și la seturi comune de competențe, toate acestea reprezentând beneficiile integrării europene.

Spațiul european al educației³⁹ arată că este esențial să se prevină barierele structurale în calea învățării și a dezvoltării competențelor. În cadrul acestei inițiative, alianțele universităților europene cuprind ambiții, precum multilingvismul, care vor fi benefice pentru realizarea obiectivului de coordonare a furnizării de educație în aceste regiuni, deși au o sferă mult mai largă.

În Uniunea Europeană există deja mai multe exemple pozitive de regiuni care oferă servicii educaționale comune sau recunoașterea reciprocă a competențelor și calificărilor bazate pe cunoașterea programelor de învățământ ale celeilalte părți și pe încredere⁴⁰. Sunt necesare mai multe astfel de exemple, iar statele membre ar trebui să colaboreze îndeaproape cu Comisia Europeană pentru a consolida regiunile frontaliere în ceea ce privește furnizarea de oferte transfrontaliere de educație.

Acțiuni:

- **Parteneriatele transfrontaliere EURES** vor continua să promoveze mobilitatea forței de muncă în regiunile transfrontaliere.
- ELA va continua să faciliteze **accesul la informații** și transparența sporită a normelor aplicabile în cazul lucrătorilor mobili transfrontalieri.
- De asemenea, Comisia va coopera cu comunitatea de cercetare și cu observatoarele regionale ale pieței forței de muncă pentru a **spori cunoștințele** cu privire la problemele cu care se confruntă navetiștii transfrontalieri.
- Comisia va institui parteneriate structurate între regiunile frontaliere care se oferă voluntare și care au recunoscut și s-au confruntat deja cu **obstacole în calea accesului pe piață** ca urmare a obstacolelor de reglementare sau administrative și le va ajuta să dezvolte soluții în spiritul unei piețe unice ascendente.
- Comisia va continua să sensibilizeze publicul cu privire la **Cadrul european al calificărilor** și va contribui la implementarea sa în regiunile transfrontaliere pentru a sprijini înțelegerea, transparența, comparabilitatea și recunoașterea tuturor tipurilor și nivelurilor de calificări, inclusiv a celor obținute în afara instituțiilor de învățământ superior.
- În domeniul fiscal, Comisia a anunțat în planul său de acțiune pentru **fiscalitate echitabilă și simplificată** în sprijinul strategiei de redresare⁴¹ din iulie 2020, o comunicare care face bilanțul drepturilor existente ale contribuabililor în temeiul legislației UE, împreună cu o recomandare adresată statelor membre de a îmbunătăți situația cetățenilor în calitate de contribuabili care se confruntă cu obstacole fiscale transfrontaliere, cum ar fi, de exemplu, navetiștii transfrontalieri⁴². Scopul este de a enumera drepturile existente bazate pe jurisprudență și pe practică, de a sensibiliza contribuabilii și administrațiile fiscale cu privire la aceste drepturi și obligații și, astfel, de a consolida relația dintre contribuabili și administrațiile fiscale.

³⁹ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025, COM(2020) 625 final, 30.9.2020.

⁴⁰ https://www.benelux.int/files/4815/1721/2154/M20181_FR_.docx.pdf.

⁴¹ COM(2020) 312 final.

⁴² <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12627-Drepturile-contribuabililor-din-UE-proceduri-simplificate-pentru-o-mai-buna-respectare-a-obligatiilor-fiscale-recomandare-ro>.

3.4. Regiuni frontaliere pentru Pactul verde european

Natura și clima nu cunosc frontierele umane. Provocările legate de schimbările climatice și de mediu sunt exemplul ideal pentru beneficiile cooperării transfrontaliere. Pactul verde european⁴³ este răspunsul UE la provocările legate de climă și de mediu și include acțiuni de accelerare a cooperării transfrontaliere în mai multe sectoare. Frontierele naționale dintre statele membre fragmentează adesea teritoriile naturale, ceea ce face ca gestionarea și protecția lor să fie mai puțin eficace, în special atunci când sunt aplicabile cadre juridice diferite. Printre altele, acest lucru are un impact asupra biodiversității și a utilizării eficiente a resurselor. În cadrul consultării publice din 2020, respondenții au indicat că principalele lor preocupări au fost economia circulară, gestionarea comună a parcurilor naturale și furnizarea și distribuția de energie din surse regenerabile.

Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030⁴⁴ demonstrează că protejarea biodiversității nu poate fi limitată la frontierele naționale. De exemplu, este necesar să se creeze coridoare ecologice pentru a se menține și a se consolida ecosistemele sănătoase. În acest scop, cooperarea transfrontalieră este esențială. În aceeași ordine de idei, Directiva-cadru privind apa solicită coordonarea măsurilor care acoperă întregul district hidrografic, inclusiv la nivel transfrontalier. Cu toate acestea, o astfel de cooperare nu funcționează întotdeauna în cel mai bun mod posibil. În temeiul Directivei privind păsările și al Directivei privind habitatele, care instituie rețeaua Natura 2000, existența unor norme naționale diferite de punere în aplicare poate avea un impact negativ asupra managementului de mediu al teritoriilor transfrontaliere. De-a lungul anumitor râuri frontaliere, cele două maluri pot fi gestionate în moduri destul de diferite, în funcție de desemnarea lor ca situri Natura 2000. În acest caz, măsurile de protecție a mediului sunt aplicate în mod diferit, ceea ce le poate submina eficacitatea. Același lucru este valabil și pentru multe parcuri naturale transfrontaliere. O protecție mai coordonată și mai coerentă a siturilor Natura 2000 ar trebui să asigure măsuri mai integrate de punere în aplicare. Organismele juridice europene cu caracter transfrontalier, cum ar fi GECT, ar trebui implicate în activități în acest sens.

Planificarea gestionării riscurilor de dezastre este un alt domeniu în care cooperarea transfrontalieră este vitală. Mecanismul de protecție civilă al Uniunii⁴⁵ impune statelor membre să raporteze periodic cu privire la măsurile prioritare de prevenire și de pregătire pentru principalele riscuri care au impact pe plan transfrontalier. În plus, strategiile sectoriale pot fi, de asemenea, importante în abordarea riscurilor, inclusiv la nivel transfrontalier, de exemplu, planurile de gestionare a riscului de inundații, planurile de protecție a pădurilor sau strategiile naționale și regionale de adaptare la schimbările climatice. Aceste strategii sunt susținute de dispoziții din legislația UE, de exemplu necesitatea unei coordonări transfrontaliere pentru bazinele hidrografice, astfel cum se prevede în Directiva privind inundațiile⁴⁶.

Evaluarea la nivelul UE a planurilor naționale în domeniul energiei și al climei⁴⁷ arată că există în continuare un mare potențial de valorificat pentru inițiativele regionale transfrontaliere din

⁴³ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Pactul verde european”, COM(2019)640 final, 11.12.2019.

⁴⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viațile noastre” – COM(2020) 380 final, 20.5.2020.

⁴⁵ Decizia (UE) 2019/420 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 martie 2019 de modificare a Deciziei nr. 1313/2013/UE privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii (JO L 77I, 20.3.2019, p. 1).

⁴⁶ Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (JO L 288, 6.11.2007, p. 27).

⁴⁷ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Evaluarea la nivelul UE a Planurilor naționale în domeniul energiei și al

sectorul energetic prin îmbunătățirea cooperării dintre statele membre și prin utilizarea fondurilor UE. Puține țări planifică o mai bună implementare a energiei din surse regenerabile și măsuri de eficiență energetică în cooperare cu alte țări. Evaluarea a identificat, de asemenea, necesitatea de a valorifica progresele în materie de reglementare. Mecanismul transfrontalier european propus ar putea aduce o contribuție semnificativă, întrucât ar facilita astfel de progrese în materie de reglementare într-un context transfrontalier.

Introducerea energiei din surse regenerabile implică o schimbare semnificativă de paradigmă. Cu toate acestea, piețele de energie nu funcționează încă la nivel transfrontalier la fel de bine ca în interiorul aceleiași țări. De exemplu, tranzacțiile transfrontaliere cu energie electrică sunt în mod frecvent limitate întrucât cadrele juridice nu permit schimburile transfrontaliere de energie electrică de joasă tensiune. Comunitățile axate pe energia din surse regenerabile pot juca un rol semnificativ în trasarea căii de urmat. Legislația europeană stabilește deja condițiile pentru ca statele membre să includă în actele lor naționale de transpunere opțiuni pentru implementarea la nivel transfrontalier a unor astfel de comunități. De asemenea, pot exista obstacole juridice în calea introducerii sistemelor comune de termoficare și de răcire centralizate inteligente în aglomerările transfrontaliere.

- Proiectul „SEREH – Regiunea energetică inteligentă Emmen-Haren”, din cadrul programului CTF Interreg dintre Germania și Țările de Jos, este deja un deschizător de drumuri. Aceasta dezvoltă o piață transfrontalieră descentralizată a energiei electrice și a energiei, iar alte regiuni frontaliere vor putea să se bazeze pe constatările și recomandările sale.
- Un caz de consiliere privind „b-solutions” a explorat modul în care transportul transfrontalier (NL-BE) de CO₂ ar putea fi utilizat ca resursă pentru procesele industriale din North Sea Port.

Strategia UE pentru integrarea sistemului energetic⁴⁸ a identificat noi provocări legate de creșterea electrificării sistemului energetic, inclusiv în transporturi și industrie. Coordonarea între statele membre în regiunile frontaliere va fi esențială pentru depășirea acestor provocări. O rețea de energie electrică complet integrată în domeniul precum un oraș înfrățit care se extinde dincolo de frontierele naționale va oferi beneficii și complementarități majore în domeniul precum producția de energie din surse regenerabile sau soluțiile de stocare.

Alte incoerențe juridice sau administrative afectează dezvoltarea energiei din surse regenerabile în zonele frontaliere, cum ar fi recunoașterea calificărilor instalatorilor de turbine fotovoltaice ori eoliene sau chiar norme diferite care reglementează distanța minimă dintre turbinele eoliene și clădirile rezidențiale.

Statele membre ar trebui să valorifice la maximum oportunitățile de cooperare existente în cadrul juridic aplicabil al UE. De exemplu, Directiva reformată privind energia din surse regenerabile (RED II) prevede deja existența unor scheme de sprijin comune și a unor scheme de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile care să fie deschise producătorilor situați în state membre diferite. Adoptarea acestor scheme ar trebui încurajată puternic în regiunile frontaliere. În zonele funcționale transfrontaliere, de exemplu în orașe înfrățite, Directiva privind piața energiei electrice⁴⁹ permite deja cadrelor naționale de reglementare să deschidă comunitățile de energie ale cetățenilor către participarea transfrontalieră.

climei – Stimularea tranziției verzi și promovarea redresării economice prin intermediul planificării energetice și climatice integrate” – COM(2020) 564 final, 17.9.2020.

⁴⁸ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Consolidarea unei economii neutre climatic: o strategie a UE pentru integrarea sistemului energetic” – COM(2020) 299 final, 8.7.2020.

⁴⁹ Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (JO L 158, 14.6.2019, p. 125).

Acțiuni:

- Comisia va oferi sprijin pentru prevenire și pregătire în vederea abordării riscurilor cu impact asupra cooperării transfrontaliere în cadrul **mecanismului de protecție civilă al Uniunii**.
- Comisia va stimula cooperarea regională și transfrontalieră și va consolida orientările privind **strategiile naționale de adaptare** în cooperare cu statele membre⁵⁰.
- Comisia va desprinde și va disemina învățăminte din proiectului-pilot „Luxemburg în tranziție: o viziune pentru o regiune transfrontalieră funcțională fără emisii de dioxid de carbon” din cadrul procesului interguvernamental al **Agendei teritoriale 2030** și va participa activ la diseminarea rezultatelor acestuia în întreaga comunitate frontalieră.
- Prin intermediul **procesului biogeografic Natura 2000**⁵¹, Comisia va sprijini și va îmbunătăți coordonarea și implementarea transfrontalieră a rețelei Natura 2000 și va contribui la realizarea obiectivelor Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030.
- Centrele de coordonare regionale, astfel cum se prevede în **Regulamentul privind piața energiei electrice**, ar trebui să ia în considerare în permanență implicațiile pentru piețele energiei din regiunile frontaliere.
- Comisia va explora și va dezvolta inițiativele promițătoare din cadrul Directivei reformate **privind energia din surse regenerabile (RED II)** pentru a obține o pondere mai mare a proiectelor transfrontaliere, inclusiv a proiectelor hibride care combină energia din surse regenerabile cu stocarea.

⁵⁰ Noua strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice include această referire, precum și alte referiri la frontiere. A se vedea Comunicarea COM(2021) 82 final din 24.2.2021.

⁵¹ https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/seminars_en.htm

4. CONCLUZIE

Deși regiunile frontaliere sunt adesea periferice din punct de vedere geografic și rurale, acestea sunt locuri cu un potențial ridicat de creștere economică, încurajate de diversitatea lor culturală și lingvistică, de avantajele competitive complementare, de caracterul nealterat al naturii și de destinațiile turistice mai puțin frecventate. Distanța lor față de centru poate fi adesea compensată prin schimburi transfrontaliere cu vecinii, prin cooperare și acțiuni comune. Pentru ca acest lucru să se întâmple, regiunile frontaliere trebuie să se afle în avangarda integrării europene și să beneficieze pe deplin de aceasta.

Ceea ce oferă Europa regiunilor sale frontaliere este emblematic pentru angajamentul său de a continua integrarea. Istoria, inclusiv perioadele foarte recente, arată că nicio țară nu este cu adevărat izolată. Din acest motiv, Comisia consideră că este momentul să se accelereze cooperarea transfrontalieră pe toate fronturile, în toate sectoarele și între sectoare. Această opinie este împărtășită de părțile interesate de la nivel frontalier, care și-au exprimat interesul față de un grad mai ridicat de integrare, în special prin intermediul Alianței europene a cetățenilor din regiunile transfrontaliere⁵².

Pentru a consolida reziliența la nivelul regiunilor transfrontaliere, acestea au nevoie de sprijin din partea tuturor nivelurilor de administrație. Poziția lor unică ar trebui să beneficieze de o atenție sporită printr-o serie de inițiative, proiecte-pilot sau cazuri de testare în care obiectivul ar trebui să fie acela de a permite regiunilor de frontieră să se inspire din ceea ce funcționează cel mai bine de ambele părți ale granițelor naționale. Acestor regiuni ar trebui să li se acorde mai multă libertate și flexibilitate pentru a testa idei și soluții și ar trebui ca regiunile în discuție să poată juca un rol mai activ în dezvoltarea proprie, în special în conceperea, utilizarea și gestionarea în comun a proiectelor și a serviciilor în beneficiul tuturor persoanelor care locuiesc de-a lungul frontierelor.

În fine, Comisia Europeană este de părere că regiunile transfrontaliere care se învecinează cu țările în curs de aderare trebuie să aibă o voce mai puternică, care să le permită să se implice mai îndeaproape în procesul integrării europene. În acest scop, Comisia va încerca să asocieze aceste regiuni inițiativelor și acțiunilor prezentate în secțiunile anterioare ale prezentului raport. Acest lucru va contribui la îmbunătățirea condițiilor pentru dezvoltarea societății civile, pentru o guvernare locală și o administrație publică, reforme și tranziții democratice mai eficiente și va promova relațiile de bună vecinătate și reconcilierea.

⁵² <https://cor.europa.eu/ro/engage/Pages/cross-border-alliance.aspx>.

Planul de acțiune pentru 2017 – prezentare generală a progreselor înregistrate în ceea ce privește implementarea celor 10 acțiuni:

	Denumire	Progres
1	Aprofundarea cooperării și a schimburilor	<ul style="list-style-type: none"> • A fost creată o platformă online pentru schimbul de bune practici, de documente utile și de evenimente între părțile interesate transfrontaliere. Platforma a fost restructurată și relansată în ianuarie 2021⁵³, incluzând o nouă strategie de comunicare pentru rețeaua punctelor de contact frontaliere și o serie de evenimente online specifice. • Comisia Europeană a cooperat cu Comitetul Regiunilor și cu alte organizații pentru a identifica efectele închiderii frontierelor ca urmare a pandemiei de COVID-19 și a publicat un raport. • Pe parcursul întregii perioade, au fost sprijinite proiecte-pilot de combatere a obstacolelor frontaliere (cu denumirea de inițiativă „b-solutions”⁵⁴). Această activitate este încă în desfășurare ca urmare a succesului primei cereri de propuneri (43 de cazuri finalizate și documentate⁵⁵, 47 de cazuri suplimentare fiind puse în aplicare în 2021).
2	Îmbunătățirea procesului legislativ	<ul style="list-style-type: none"> • Pachetul privind o mai bună legiferare, care ghidează procesul legislativ al Comisiei Europene, conține un instrument specific pentru evaluările impactului teritorial, inclusiv o testare a compatibilității în context frontalier. Cu toate acestea, de la introducerea sa, testul nu a putut fi aplicat în cazul multor propuneri legislative, cu atât mai puțin odată cu apariția pandemiei de COVID-19, care a necesitat răspunsuri de urgență. • Au existat schimburi limitate cu statele membre în ceea ce privește introducerea testărilor compatibilității în context frontalier și o mai bună coordonare în ceea ce privește transpunerea directivelor UE. Cu toate acestea, au apărut câteva inițiative interesante. De exemplu, Țările de Jos și Belgia (Flandra) au înființat un grup de lucru administrativ privind barierele frontaliere pentru a căuta soluții la blocajele legislative în dezvoltarea infrastructurii transfrontaliere. Administrația neerlandeză a publicat, de asemenea, un document de orientare privind efectele asupra frontierelor, ca instrument destinat guvernului pentru a înțelege implicațiile politicilor, legilor și reglementărilor noi sau modificate pentru cetățeni, întreprinderi și administrații din regiunile frontaliere.
3	Crearea unei administrații publice	<ul style="list-style-type: none"> • Planul de acțiune privind guvernarea electronică stabilește condițiile-cadru pentru punerea în aplicare a principiului înregistrării unice. <i>Elementele sale constitutive</i> permit autorităților regionale din regiunile frontaliere să pună în aplicare soluții de guvernare electronică. Principala provocare a fost identificarea elementelor specifice ale caracterului unei regiuni

⁵³ <https://futurium.ec.europa.eu/ro/border-focal-point-network>.

⁵⁴ www.b-solutions.eu.

⁵⁵ <https://futurium.ec.europa.eu/en/border-focal-point-network/b-solutions/b-solutions-solving-border-obstacles-compendium-now-accessible>.

	transfrontaliere	<p>frontaliere.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unele cazuri din cadrul inițiativei privind „b-solutions” au abordat interoperabilitatea procedurilor, cum ar fi utilizarea unui formular fiscal comun. • Comisia lucrează la proiecte-pilot de promovare a achizițiilor publice transfrontaliere. • Prin intermediul programului Europa digitală, Comisia sprijină punerea în aplicare a centrelor europene de inovare digitală, pentru a sprijini IMM-urile în domeniul inovării digitale. Aceasta promovează ideea că unele dintre aceste centre ar avea un caracter transfrontalier.
4	Furnizarea de informații și de asistență fiabile și ușor de înțeles	<ul style="list-style-type: none"> • În octombrie 2018, a intrat în vigoare Regulamentul de înființare a unui portal digital unic (PDU) care să ofere cetățenilor și întreprinderilor din UE un acces unic la informații, proceduri, asistență și servicii de soluționare a problemelor. Importanța PDU pentru regiunile frontaliere a fost pe deplin luată în considerare în acest proces. Comisia a început să promoveze serviciile PDU pentru utilizatorii finali și multiplicatori prin evenimente digitale, inclusiv în regiunile frontaliere. • SOLVIT se va strădui să facă parte din serviciile PDU de asistență pentru persoanele ale căror drepturi au fost încălcate de autoritățile publice dintr-un alt stat membru. Este un instrument puternic; cu toate acestea, dintr-o perspectivă transfrontalieră, este dificilă căutarea tuturor cazurilor înregistrate. Comisia va depune eforturi pentru a integra anumiți termeni de căutare care ar putea fi utilizați pentru punctul de contact frontalier. Totuși, cooperarea cu serviciile relevante a fost bună, iar informațiile au fost întotdeauna partajate. • Serviciul Europa ta - Consiliere a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de cereri adresate de persoanele care locuiesc în regiunile frontaliere, ca urmare a introducerii unor măsuri necoordonate și în schimbare rapidă de control la frontieră pentru a contracara efectul pandemiei de COVID-19. Viața profesională și viața de familie, îndeosebi, au fost afectate.
5	Sprijinirea ocupării forței de muncă la nivel transfrontalier	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea și facilitarea ocupării forței de muncă la nivel transfrontalier: UE numără aproape 2 milioane de lucrători frontaliere (majoritatea din FR, DE și PL, care lucrează în principal în DE, CH, LU și AT)⁵⁶. Unele frontiere din aceste țări sunt pregătite să ofere informații esențiale unora dintre acești lucrători (de exemplu, parteneriatele transfrontaliere EURES, rețeaua „Infobest”, „Groupement transfrontalier européen”, „Die Grenzgänger”, „GrensInfo” etc.). Cu toate acestea, multe frontiere nu dispun încă de servicii de informare, stând astfel în calea potențialului de ocupare a forței de muncă la nivel transfrontalier, de exemplu sfera de acoperire a parteneriatelor transfrontaliere EURES este încă parțială. În plus, lipsa integrării datelor privind piața forței de muncă de ambele părți ale unei frontiere împiedică integrarea pe piața forței de

⁵⁶ Raport anual privind mobilitatea în interiorul UE 2019: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=ro&pubId=8242&furtherPubs=yes>.

		<p>muncă în regiunile transfrontaliere, mai concret prin faptul că nu facilitează acțiunile de promovare a ocupării forței de muncă la nivel transfrontalier.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientări în urma pandemiei de COVID-19. Comisia a emis orientări pentru a îndemna statele membre să permită intrarea pe teritoriul lor a lucrătorilor transfrontalieri. • Date privind ocuparea forței de muncă la nivel transfrontalier. A se vedea mai jos, la punctul 10 „Colectarea de dovezi”. • Dimensiunea de cooperare transfrontalieră a inițiativelor UE. Punctul de contact frontalier a examinat mai multe inițiative-cheie (de exemplu, planul de acțiune al Pilonului european al drepturilor sociale, raportul de activitate EURES), pentru a se asigura că acestea abordează în mod adecvat dimensiunea transfrontalieră.
6	Promovarea multilingvistismului la frontieră	<ul style="list-style-type: none"> • Inițiativa privind certificatul lingvistic european⁵⁷ premiază cele mai inovatoare inițiatives de învățare a limbilor străine în țările participante la programul Erasmus+. „Eliminarea barierelor lingvistice pentru a crea regiuni frontaliere mai dinamice” a fost una dintre cele două priorități ale sale pentru perioada 2018-2020. Proiectele din compendiu din 2019 ilustrează acțiuni care ar putea să fie puse în aplicare în regiunile frontaliere⁵⁸. • Erasmus+ a oferit finanțare pentru 25 de proiecte de cooperare în domeniul educației școlare care încurajează învățarea de la o vârstă fragedă a limbilor străine și sensibilizarea cu privire la aceasta și creează opțiuni de predare bilingvă, în special în regiunile frontaliere⁵⁹. • Publicațiile de pe platforma School Education Gateway, platforma online finanțată prin Erasmus+ pentru profesioniștii din învățământul școlar, au subliniat importanța cooperării transfrontaliere și a învățării limbilor străine⁶⁰.
7	Facilitarea accesibilității transfrontaliere	<ul style="list-style-type: none"> • Comisia Europeană a pus la dispoziție o cartografiere a legăturilor feroviare transfrontaliere care lipsesc (2018). Aceasta a avut ca rezultat o importantă conferință care a reunit în 2019 părți interesate din comunitățile transfrontaliere și din comunitățile din domeniul transportului public⁶¹. • Se lucrează în continuare la analizarea măsurii în care există deja servicii de transport public transfrontalier, la identificarea lacunelor și la elaborarea de orientări. • În cadrul inițiativei privind „b-solutions”, 10 dintre primele 43 de proiecte au analizat transportul transfrontalier și au

⁵⁷ https://ec.europa.eu/education/policies/multilingualism/european-language-initiatives_ro.

⁵⁸ <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/276c4d9e-433c-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-180951865>.

⁵⁹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_ro.

⁶⁰ <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/latest/news/border-regions-learning-the-n.htm>.

⁶¹ <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/7bdaacc0-05cb-11ea-8c1f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-108771252>.

		identificat soluții la problemele juridice existente.
8	Promovarea intensificării punerii în comun a structurilor de îngrijire medicală	<ul style="list-style-type: none"> • O cartografiere cuprinzătoare a acestor servicii de asistență medicală transfrontalieră de-a lungul frontierelor interne a condus la un grad mai ridicat de sensibilizare și de înțelegere partajat pe scară largă cu sectorul sănătății și cu regiunile transfrontaliere deopotrivă. Aceasta a furnizat, de asemenea, un set de instrumente specifice care urmează să fie utilizate pentru desfășurarea unor relații de cooperare similare. În prezent, există o comunitate de asistență medicală transfrontalieră recunoscută și în creștere care urmărește în mod activ să aducă îmbunătățiri în acest sector (de exemplu, rețelele tematice de asistență medicală înființate de EUREGHA⁶² și Asociația regiunilor frontaliere europene). • O conferință importantă intitulată „Consolidarea cooperării în materie de asistență medicală în regiunile transfrontaliere” a prezentat cazuri de cooperare în domeniul asistenței medicale transfrontaliere⁶³ în sprijinul unei cooperări similare care să fie implementată pe alte teritorii. • Un proiect din cadrul inițiativei privind „b-solutions” care abordează lipsa recunoașterii automate a medicilor la nivel transfrontalier a condus la acorduri bilaterale între autoritățile franceze și cele spaniole pentru a furniza servicii de asistență medicală transfrontalieră. • Cadrul financiar pentru elaborarea unor astfel de inițiative a fost, de asemenea, intensificat și va deveni și mai important odată cu următoarea generație de programe Interreg. Comisia Europeană a recomandat să se investească în acest sector, întrucât aduce numeroase beneficii atât utilizatorilor, cât și furnizorilor.
9	Importanța cadrului juridic și financiar pentru cooperarea transfrontalieră	<ul style="list-style-type: none"> • Cadrul financiar pentru cooperarea transfrontalieră în perioada 2021-2027 a fost stabilit în cadrul financiar multianual și transpus într-un nou Regulament Interreg. Acesta include elemente noi pentru promovarea unor practici de guvernare mai bune în regiuni transfrontaliere. Comisia a colaborat din timp cu statele membre în ceea ce privește programarea următoarei generații de programe de cooperare transfrontalieră Interreg prin intermediul „documentelor de orientare privind frontierele”, care stabilesc caracteristicile și oportunitățile principale pentru toate zonele transfrontaliere interne ale UE și subliniază necesitatea de a le trata ca zone funcționale. • Comisia a prezentat o propunere de consolidare a cadrului juridic pentru cooperarea transfrontalieră printr-un regulament de instituire a unui mecanism transfrontalier european. Obiectivul său principal este de a propune statelor membre o modalitate de a soluționa obstacolele juridice și administrative care împiedică punerea în aplicare a proiectelor transfrontaliere (fie investiții, fie servicii). Negocierile sunt în curs.
10	Colectarea de	<ul style="list-style-type: none"> • A fost implementat un proiect-pilot cu implicarea unor institute de statistică, pentru a explora cele mai bune modalități de

⁶² <http://www.euregha.net/crossborderhealthcare/>.

⁶³ https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/booklet_enhancing_healthcare_cooperation.pdf.

	<p>dovezi cu privire la interacțiunea transfrontalieră pentru a sprijini procesul decizional</p>	<p>identificare a fluxurilor de lucrători transfrontalieri în întreaga UE, cu progrese promițătoare în ceea ce privește utilizarea datelor administrative și a volumelor mari de date. Este în curs de pregătire un proiect de monitorizare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comisia Europeană a sprijinit crearea unei rețele de institute de statistică transfrontaliere și de portaluri regionale de date care să investigheze bunele practici de compilare a datelor transfrontaliere. Rețeaua se axează în prezent pe compilarea de date privind naveta transfrontalieră. • Pe baza acestei cooperări, Eurostat a publicat un set îmbunătățit de tabele regionale în urma anchetei asupra forței de muncă, care oferă informații mai ample cu privire la forța de muncă transfrontalieră. Acest set de date va oferi un sprijin suplimentar pentru măsurarea numărului de lucrători transfrontalieri pe baza datelor administrative. • Comisia va sprijini o analiză aprofundată a datelor privind piața muncii la nivel regional, cu accent pe întreaga regiune transfrontalieră, pentru a furniza informații statelor membre cu privire la cazurile în care naveta transfrontalieră are potențialul de a echilibra piețele inegale.
--	---	---